

[Per Federspiel.]

sovjetrussiske og andre politikere i forbindelse med denne bremse, der blev lagt på en udvikling i liberal retning inden for et område, der fra sovjetrussisk side og fra de partitro kommunistiske ledes side betragtes som et reserveret område, hvor anderledes tænkende ikke har noget at gøre.

Hvad betyder nu det? Det betyder, at det, som vi troede var en afspændingspolitik i den form, at en fredelig sameksistens kunne udvikle sig tværs over jerntæppet, det var i virkeligheden noget helt andet. Det var andre kendsgerninger, vi måtte regne med, end ønsket om at nå til fredelige løsninger af alle udestående spørgsmål. Det fremgår ganske klart af de udtalelser, vi nu har fra sovjetrussisk side, at enhver politisk tilnærmelse til noget land øst for jerntæppet betragtes som et indgreb i Sovjetunionens indre anliggender. Så kan man være enig eller uenig i den fortolkning, men det er den politik, man må gå ud fra. Derfor må det være rigtigt, at vi fortsætter den afspændingspolitik, som vel snarere må kaldes en fredelig sameksistenspolitik, som vi var slået ind på, på de områder, hvor det kan lade sig gøre, og som vi i og for sig også tidligere har været enige om på tekniske, videnskabelige, praktiske, hygiejniske og andre områder, og se, om der på den måde efterhånden kan skabes et bedre klima. Men jeg vil gerne citere måske en af de klareste udtalelser, der er fremsat om den politiske baggrund for hele denne situation, nemlig en udtalelse af den polske viceudenrigsminister, Winiewicz, der så sent som den 16. oktober i år i FN's generalforsamling i New York under en almindelig vurdering af situationen sagde følgende:

„Et socialistisk syn på Europa bygger på anerkendelse af det bestående status quo. Det drejer sig ikke om et kontinent, hvor forskellige grupper af nationer låser sig inde bag stakke af raketter og toldskranker. Vor tanke er at begynde og fremme en afspændingsproces og udbygge forbindelserne mellem staterne på alle mulige områder.“

Det lyder jo i hvert tilfælde smukt. Men så fortsætter han:

„Jeg ønsker imidlertid at gøre det helt klart for alle vedkommende, at vejen til afspændingen fører ikke gennem et forsøg

på at dele Østeuropa, således som det ikke alene er forenet i fælles idealer, men også i fælles nationale interesser. Vejen til afspænding kan kun føre gennem en anerkendelse af denne enheds beståen.“

Det er altså ganske klart, at der ikke fra sovjetrussisk eller østeuropæisk side er noget ønske om at nå frem til en europæisk ordning, hvor de såkaldte blokke opløses.

Det sætter hele tanken om den europæiske sikkerhedskonference i et ganske bestemt perspektiv. Jeg er enig i, at en sådan sikkerhedskonference må være et mål, men dens mål kan ikke være at opløse de bestående alliancer, for det er de bestående alliancer, der overhovedet gør en afspænding mulig. Det er de bestående alliancer, som borger for, at der kan opnås talefod mellem øst og vest.

Mere behøver jeg vel egentlig ikke at sige for at godtgøre, at hele den europæiske situation, vi nu befinder os i efter Tjzekoslovakiet, er det klareste bevis, vi har på den politik, som vi jo er enige om: at Danmarks sikkerhed må ligge forankret i NATO, at der ikke er noget alternativ, nogen anden sikkerhedspolitik end sammenslutningen inden for Atlantalliancen. Derfor er der ingen anledning for os til at søge alternative løsninger, og det må i og for sig være svaret, det samme svar, som hr. Poul Schlüter gav på det forslag til folketingsbeslutning, som hr. Gert Petersen og andre har fremsat, og som jeg forstår vi skal behandle senere på dagen.

Der turde derfor i dag ikke være nogen grund til at gå ind i en yderligere debat om dette sikkerhedspolitiske spørgsmål. Men hvad nytter det, at Europa har en forsvarsalliance, hvis vi ikke på andre måder er i stand til at arbejde sammen? Der har jo bredt sig en pessimisme her i landet og i de andre nordiske lande med hensyn til mulighederne for en udvidelse af de europæiske fællesskaber; det franske veto opretholdes uændret også i nye situationer. Der er imidlertid det ejendommelige, at denne pessimisme ikke i nær samme grad er udbredt i Storbritannien eller i de fem af fællesmarkedslændene, som fortsat er parat til at gøre en indsats for fællesskabernes udvidelse. Jeg kan ikke påvise noget konkret holdpunkt for dette lyssyn, men der er nu engang noget, der hedder fingerspidforførmelser, og en af de ting, der i den sidste tid